

товариства радіаційних онкологів (УТРО) «Актуальні питання радіаційної онкології».

Нині коло виконуваних В. П. Стареньким обов'язків значно розширилося — з 1 серпня 2014 р. адміністрація ІМР довірила йому очолити найбільший структурний підрозділ інституту — відділ радіології. Багато років поспіль В. П. Старенький входить до складу Вченої ради Інституту медичної радіології ім. С. П. Григор'єва, його обрано віце-президентом Українського товариства радіаційних онкологів, членом Європейського товариства радіаційних онкологів. Член редакційної колегії «Українського радіологічного журналу» В. П. Старенький є відповідальним рецензентом секції «Променева терапія». Двічі (2003 р. та 2009 р.) він

був нагороджений Почесною грамотою Президії Академії медичних наук України за значний внесок у розвиток медичної науки та практики. В 2010 р. був нагороджений Дипломом та медаллю «Незалежність України» III ступеня від Президії Міжнародного академічного рейтингу «Золота фортуна» в номінації «За високий внесок в розвиток лікувально-практичних заходів та гуманне ставлення до пацієнтів».

Наразі Віктор Петрович Старенький посідає одне з перших місць у рейтингу кадрів вищої кваліфікації серед радіологів України. Він переконливо реалізував себе як науковець, лікар і організатор, але при цьому демонструє високий істотний потенціал для подальшого розвитку.

Щиро вітаємо вельмишановного Віктора Петровича з ювілеєм. Зичимо невичерпної енергії та наснаги, нових великих успіхів у клінічній і науковій діяльності, здійснення найсмівливіших задумів на майбутнє та неодмінної підтримки колег і друзів.

*ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України»
Українське товариство радіаційних онкологів
Редколегія Українського радіологічного журналу*

ГАЛИНА ЮЛІАНІВНА КОВАЛЬ

Двадцятого грудня 2015 року відзначила свій ювілей видатний корифей вітчизняної рентгенології, доктор медичних наук, професор Галина Юліанівна Коваль. Це людина з великої літери, яка була у витоків становлення і бурхливого розвитку радянської і української рентгенології, починаючи свій трудовий шлях у важкі повоєнні часи XX століття.

Галина Юліанівна народилася в Одесі 20 грудня 1925 року в медичній сім'ї: батько був ординатором у медичному інституті, мати працювала акушеркою.

Після закінчення батьком ординатури родина виїхала у Вінницьку область — Комаргород (1927–1930 рр.), Томашпіль (1931–1933 рр.), Тульчин (1934–1938 рр.), а в 1939 р. повернулася до Одеси. У 1944 р.

Галина Юліанівна вступила на медичний факультет Одеського медичного університету, який закінчила в 1948 р. з відзнакою і правом вступу до аспірантури.

Того ж року закінчила в Харкові курси спеціалізації з рентгенології і отримала посаду лікаря-рентгенолога при Одеській поліклініці водників Водоздоров'я, де працювала до 1950 р., коли вступила до аспірантури при Українському НДІ курортології.

У зв'язку зі смертю наукового керівника в 1951 р. була переведена у відділ біофізики Київського інституту експериментальної біології і патології, а згодом — на кафедру рентгенології Київського інституту удосконалення лікарів (нині — НМАПО ім. П. Л. Шупика МОЗ України). Тоді відділ і кафедру очолював член-кореспондент АН України, професор О. О. Городецький, під керівництвом якого Г. Ю. Коваль у 1953 р. закінчила аспірантуру, а 1956 р., будучи асистентом кафедри рентгенології КІУЛ, захистила кандидатську дисертацію. Того ж року народила сина Сергія (пішов стопами матері, відомий в Україні рентгенолог — спеціаліст з КТ і МРТ). У 1962 р. на світ з'явилася друга дитина — дочка Інна.

В 1963 р. Г. Ю. Коваль була обрана за конкурсом на посаду доцента кафедри, а в 1967 р. — завідувача кафедри рентгенології КІУЛ; в 1968 р. ДАК СРСР затвердив її докторську дисертацію.

Відтоді, впродовж 27 (!) років Галина Юліанівна завідувала кафедрою рентгенології (з 1989 р. — кафедра променевої діагностики) КІУЛ — НМАПО. З 1994 р. переведена на посаду професора кафедри променевої діагностики, де з невеликими перервами працювала до 2004 р.

Основним напрямком наукових досліджень (у вільний від викладацької роботи час) професора Г. Ю. Коваль і професорсько-викладацького складу протягом цих років була систематизація та розробка рентгеноморфологічних і рентгенофункціональних симптомів різних захворювань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей перебігу патологічних процесів, а також вивчення морфологічного субстрату симптомів шляхом рентгенанатомічних і рентгенохірургічних зіставлень.

Великий обсяг наукових знань з анатомії та морфології різних органів і систем людини дозволив Г. Ю. Коваль створити на кафедрі фундаментальні роботи і, відповідно до цього, першу в СРСР школу з рентгенанатомії і рентгеносемиотики різних захворювань, що знайшла широке визнання в науковій і практичній рентгенології.

Впродовж своєї діяльності на кафедрі Галина Юліанівна підготувала 3 докторів і 14 кандидатів наук, опублікувала понад 300 наукових праць; в 1994 р. під її керівництвом була розроблена і опублікована Національна програма атестації лікарів-рентгенологів України.

В той час її монографії і підручники відразу стають професійними бестселерами: «Рентгенодіагностика захворювань і пошкоджень черепа» (1984), «Клиническая рентгенанатомия» (1975), «Основы рентгеновской семиотики» (1978), «Променева діагностика» в двох томах на 1600 сторінках (1998 р. — перше, 2009 р. — друге видання), «Клиническая рентгенанатомия с основами КТ-анатомии» (2014) та ін.

А зараз, як кажуть в Україні «попри все», вона працює над третім перевиданням підручника «Променева діагностика» у вигляді національного тритомного (~ 2000 стор.) «фоліанту». Працює вона як зразок

для більш молодих співавторів: сама на комп'ютері, суворо вимагає дотримуватися строків подачі матеріалів, сама редагує всі розділи, перевіряє українськомовну термінологію тощо.

Незважаючи на великі життєві здобутки Галини Юліанівни — а це подяки, відзнаки, грамоти МОЗ України, медаль «За трудове отличие», членство в різних громадських організаціях — головним в її житті є те, що вона підготувала і навчила рентгенології тисячі лікарів з усіх куточків України. Багато з них самі стали викладачами, але всі, хто спілкувався з Галиною Юліанівною, слухав її лекції, працював на семінарах і практично, з великою повагою і шаную пригадують ті роки свого становлення і щиро дякують за знання і добре ставлення до них і своєї справи з боку ювіляра. Бути Вчителем з великої літери, якогось пам'ятають і поважають усі учні, — це дуже і дуже не просто.

Навіть тепер кафедри радіології і променевої діагностики НМАПО інколи запрошують Галину Юліанівну почитати її класичні лекції інтернам, які мають змогу побачити живу легенду радіології і водночас набутти нові ексклюзивні знання і навички.

Якщо людина талановита, то вона має таланти у будь-чому: Галина Юліанівна дуже добре пише картини, які дарує багатьом друзям і колегам, вона полюбляє гостинно приймати у себе друзів і пригощати їх дивними смачними стравами, багато читає і постійно в курсі всіх новин. Узагалі, з нею дуже цікаво спілкуватися, тому що її скромність, інтелігентність, життєва мудрість і невичерпна творча активність приваблюють людей.

В її очах зоріє вогник молодості, нерозтраченого оптимізму і жага до активного життя. Такі люди — справжні легенди і чудодійне багатство нашої держави.

Щастя Вам, дорога Галино Юліанівно, міцного здоров'я і подальшої творчої наснаги в колі Ваших дітей і онуків, а також удачних учнів і колег.

До вітань приєднуються:

Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика

Колектив кафедри радіології НМАПО ім. П. Л. Шупика

Колектив кафедри променевої діагностики НМАПО ім. П. Л. Шупика

Колектив кафедри радіології Харківської медичної академії післядипломної освіти

Асоціація радіологів України

Редколегія Українського радіологічного журналу

Редколегія журналу «Радіологічний вісник»